

Till
Österåkers kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Planenheten
184 86 Åkersberga

Åkersberga 1 maj 2023

Yttrande över planprogram för Åkers Runö, diariern KS 2020/0040

Österåkers Hembygds- och Fornminnesförening har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat planförslag. Vi vill med anledning härav anföra följande:

Planförslaget tar återkommande upp att: ”Åkers Runö utvecklar och förvaltar områdets ekosystemtjänster samt höga natur- och kulturvärden.” När det gäller de sistnämnda värdena finns det en del frågetecken om i vad mån planprogrammet rent konkret verkligen bryr sig om dessa kulturvärden.

Vi saknar till exempel kontinuitet från tidigare arkeologiska och kommunala utredningar och planförslag där olika fornminnen och andra kulturrester särskilt poängterats bör beaktas för dessas fortsatta existens. Dessa kulturvärden lyser nu med sin frånvaro i aktuellt planprogram; det räcker att jämföra med Riksantikvarieämbetets karta, Fornsök, över sagda område för att undra varför områdets fornlämningar inte omtalas eller ens är utmärkta på planprogrammets kartor. Men det finns även andra kulturhistoriska fenomen som omtalas som värdefulla i tidigare planprogram vilket nu inte åberopas.

Bland det som inte omtalas finns till exempel en q-märkt byggnad, Husbys gamla tvättstuga. Den står nedanför Husbyhöjden längs Svinningevägen. Q-märkningen betyder: ”Byggnaden får ej rivas, de karaktärsdrag som angivits i planbeskrivningen ska bibehållas och befintlig exteriör ska bevaras, underhåll ska ske med ursprungliga material och kulörer”. (karta 395 tillhörig Detaljplan för utökning av Hagby golfbana och heliporten, (del av fastighet Hagby 1:5), Österåkers kommun, Stockholms län, upprättad den 1 maj 2004, reviderad 31 augusti 2004 på stadsarkitektkontoret i Åkersberga).

Sagda detaljplan skriver också: ”Den gamla byggnaden är kulturhistoriskt värdefull och det är en del av den bevaransvärda miljön på Husbykullen.”. Den q-märkta byggnaden är nu varken omtalad i det nya planprogrammet eller är synlig på någon karta där; det ser istället ut som att platsen för tvättstugan projekteras för ”Målpunkter handel och service”.

Vi saknar alltså ett konkret resonering över framtiden för mer än det kulturhistoriska stråk som programmet återkommande tar upp som viktigt; det som löper från Husby till Husby gravfält, torpet Egypten och bebyggelsen längs Furmans väg. Vi hoppas vår kritik tas till vara för större hörsamhet mot områdets samlade kulturhistoria i de kommande detaljplaneringarna.

För Österåkers Hembygds- och Fornminnesförening

Anna-Mi Wendel